

**аМіністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w
Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р.)**

**Луцьк
2024**

УДК 911.3:30/33(082)
С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 3 від 24 жовтня 2024 р.)

Рецензенти:

Нємець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

С 90 **Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів** : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 8–9 лист. 2024 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. 284 с.

ISBN 978-617-8279-35-6

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на IX Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

УДК 911.3:30/33(082)

ISBN 978-617- 8279-35-6

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2024
© Колектив авторів, 2024

р. скоротився проти 2023 р. в 14 та 8 разів відповідно. Загалом впродовж 2021–2023 років частка територіальних громад, у яких спостерігалось падіння індексу податкоспроможності, зросла до 79 %.

Більшість прикордонних територіальних громад мають негативні тренди динаміки індексу податкоспроможності. Це стало наслідком падіння економічної активності, відтоку мешканців, закриття закладів освіти та культури тощо. Окрім традиційних статей витрат ці громади потребують додаткових коштів на евакуацію людей, на пальне, на ліквідацію наслідків обстрілів.

Аналіз фактичних показників і динаміки індексу податкоспроможності, базової та реверсної дотацій свідчить про загострення проблем у розвитку територіальних громад Чернігівської області після початку війни з росією. Ця ситуація потребує диференційованого підходу до фінансування різних типів територіальних громад України.

Список використаних джерел: 1. Бюджети територіальних громад України. URL: <https://public.tableau.com/app/profile/ulead/viz/16360623127390/sheet0> 2. Виконання доходів місцевих бюджетів. URL: <https://mof.gov.ua/uk/vykonannia-dokhodiv-mistsevykh-biudzhetiv> 3. Інформаційно-аналітична система моніторингу статистичних й адміністративних показників територіальних громад. URL: <https://2023-ias.tdukr.com/>

УДК 911.3:336(477.72)

Маковецька Лариса
maklora@ukr.net

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ БОРАТИНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Аналіз фінансового забезпечення місцевого розвитку Боратинської територіальної громади, як і загалом української практики фінансування місцевого соціально-економічного розвитку, відображає, що найпоширенішими є бюджетні інструменти (бюджетні ресурси). Бюджетні ресурси – це кошти місцевого бюджету та бюджетів вищих рівнів, спрямовані на фінансування потреб місцевого економічного розвитку, спільною ознакою яких є відсутність боргових зобов'язань. Використання бюджетних ресурсів передбачає такі інструменти їх реалізації, як: цільові субвенції, місцеві цільові програми, податкове стимулювання, муніципальне замовлення, міжмуніципальне співробітництво [1]. Особливе значення серед інструментів надання грошової допомоги місцевим бюджетам із центрального чи іншого місцевого бюджету, що має конкретне цільове призначення, мають субвенції, які є поширеною практикою господарювання територіальних громад і за своєю сутністю є міжбюджетним трансфертом, який передають на програми й заходи, спрямовані на підтримку законодавчо гарантованого мінімуму соціальної забезпеченості населення територій, де такий мінімум не забезпечується власними та закріпленими бюджетними доходами з об'єктивних причин (загальна субвенція), чи на певну мету соціально-економічного розвитку (інвестиційна субвенція) [2].

Основою формування бюджету Боратинської територіальної громади є соціально-економічний розвиток громади. За показниками фінансового стану та

фінансової спроможності Боратинська територіальна громада за останні 5 років займає передові позиції у Волинській області. Так, у 2022 р. у рейтингу громад Волинської області: одна з трьох громад регіону з реверсною дотацією й, при цьому, громада з найбільшим обсягом реверсу на одного мешканця; обсяг доходів загального фонду – 13 801 грн на особу (третя серед громад регіону); видатки на 1 мешканця – 12 817 грн на особу (третя в рейтингу); надходження місцевих податків і зборів – 2548 грн (друге місце); фіскальна віддача території – 48,0 грн (четверта позиція) [3].

Розвинутий галузевий сектор економіки та підприємницька активність місцевих мешканців у поєднанні із вигідним економіко-географічним розташуванням поблизу обласного центру м. Луцьк сприяє тому, що територіальна громада є фінансово забезпеченою зі значним бюджетним потенціалом. Потрібно зауважити, що місцевий бюджет має суттєву залежність від одного бюджетоформуєчого підприємства, яке й забезпечує значну частину податкових надходжень (ТОВ «КРОМБЕРГ ЕНД ШУБЕРТ Україна ЛУ», на другому і третьому місцях – ТзОВ «Волинь-зерно-продукт», ПАТ «ГНІДАВСЬКИЙ ЦУКРОВИЙ ЗАВОД»).

В умовах війни, за період з 2022–2024 років, спостерігалось зростання доходів бюджету Боратинської громади внаслідок збільшення надходжень власних доходів, водночас – у громаді спостерігалось суттєве зниження обсягів видатків.

Загалом, бюджет громади характеризується значно нижчим рівнем залежності від державного бюджету: частка міжбюджетних трансфертів у доходах становить 24,5 %; по громадах Волинської області у середньому – 35,5 %.

Доходи бюджету Боратинської територіальної громади на 73,7 % формуються завдяки сплаченим податкам. Частка податкових надходжень у доходах місцевого бюджету порівняно з часткою цього типу доходів по громадах Волинської області (60,2 %) суттєво вища – на 13,5 %. Досліджуючи структуру податкових надходжень та аналізуючи, які податки відіграють основну роль у наповненні бюджету громади, можна констатувати: надходження від ПДФО становлять 78,8 % податкових доходів – частка податку дещо вища, ніж в середньому по регіону (73,2 %). При цьому, 20 найбільших підприємств територіальної громади забезпечують понад 83 % надходжень податку до бюджету громади. У довоєнний період (2021 р.) вищою була частка акцизу на пальне у структурі податкових доходів бюджету громади (6,1 %) порівняно з середнім значенням по області (4,9 %). Суттєве зниження частки акцизу на пальне у 2022 р. (Боратинська ТГ – 1,2 %; ТГ Волинської області – 1,1 %), порівняно з 2021 р. (Боратинська ТГ – 6,1 %; ТГ Волинської області – 4,9 %) пов'язано зі скасуванням податку у березні 2022 р. для стабілізації цін на пальне в країні та його «поверненням» лише у вересні 2022 р.

За період 2023–2024 років бюджетні показники дещо знизились. Так, доходи громади у 2023 р. склали 356 756 624 грн., тоді коли у 2024 р. 353 802 154 грн, що майже на 3 млн грн менше. Відповідно, це призвело до зменшення на 1866 грн доходів бюджету на 1 мешканця (у 2023 р. – 19 149 грн, у 2024 р. – 17 283 грн).

Що стосується видаткової частини бюджету, то у 2023 р. загальна їх сума становила 297 491 638 грн, а у 2024 р. повинна скласти 343 722 154 грн. Найбільше фінансування завжди має освітня галузь. Так, у 2024 р. – 162 55,4 тис. грн (із них на оплату праці 133 378,6 тис. грн, на оплату енергоносіїв – 6650,7 тис. грн, інші видатки – 22 726 тис. грн). Освітня субвенція (з бюджету іншого вищого рівня) складала (2023 р. – 66 480 700 грн, 2024 р. – 80 726 100 грн), що у розрахунку на одного учня становила 25 817 грн у 2023 р. та 31 570 грн у 2024 р., при цьому загальна чисельність школярів зменшилась на 18 осіб.

Окрім того, у структурі видатків бюджету економічна діяльність (видатки розвитку: дороги, діяльність комунальних підприємств, будівництво та реконструкція закладів бюджетної сфери) складала 83 208,0 тис. грн, а інші видатки (заходи з територіальної оборони, здійснення підтримки військових частин, подолання наслідків стихійного лиха) – 72 079,7 тис. грн.

Загалом, соціальні видатки (66,4 %) переважають у видатках місцевого бюджету, друге місце (17,7 %) займали видатки на загальнодержавні функції. У довоєнний період значні кошти спрямовувалися на економічну діяльність, тоді коли у воєнний період структура видатків бюджету змінилася внаслідок зменшення частки видатків економічного спрямування.

Боратинська територіальна громада активно використовує нові можливості для додаткового фінансування й це – 17 міжнародних й вітчизняних проєктів із залученням міжнародної технічної допомоги та фінансових ресурсів численних організацій.

Список використаних джерел: 1. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади / за заг. ред. доктора наук з держ. управління, проф., заслуженого юриста України В. М. Олуйко. К. : Ваіте, 2017. 432 с. 2. Наталенко Н. В. Фінанси та бюджет об'єднаної громади : навчальний модуль. К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 72 с. 3. Офіційний сайт Боратинської сільської ради: веб-сайт. URL: <https://boratyn.ukraina.org.ua/>

УДК 911.3

Шабашова Людмила
Liuda.Shab@gmail.com
Інститут географії НАН України

ВІДНОВЛЕННЯ ЗВ'ЯЗКІВ ЯК НЕВІД'ЄМНОЇ СКЛАДОВОЇ ДОБРОБУТУ НАСЕЛЕННЯ

Найбільш гострою темою сьогодення безперечно є військова агресія, що поставила під загрозу життя країни. За цих умов звичні наукові поняття, пов'язані, наприклад, із регіональним розвитком і просторовим плануванням, набули нового змісту, зважаючи на те, що розвиток певних територій тепер повинен починатися майже «з нуля», тобто з відновлення. Постало завдання поєднати, з одного боку, процеси відновлення територіальних громад і регіонів, з іншого – заходи, спрямовані на їхній розвиток.

Було розроблено й оприлюднено план відновлення території України, що ґрунтується на 5 принципах, серед яких найбільш важливими виглядають принципи «негайний початок і поступовий розвиток» та «будувати краще, ніж було». Перший із них впливає, очевидно, з розуміння неперервності життя на територіях, які зазнали різної сили руйнувань і потребують визначення черговості й узгодженості дій із відновлення забудови та інфраструктури цих територій. Другий принцип передбачає уникнення тимчасових рішень щодо облаштування територій, будівництва споруд, натомість, де тільки можливо, зведення споруд відповідно до сучасних норм і вимог [1].

Одним із найважливіших завдань повоєнної відбудови України є відновлення та реструктуризація зв'язку й транспортної інфраструктури. Вирішення цього завдання, як зазначено у Концепції стратегії повоєнного відновлення, розробленій Інститутом стратегічних досліджень, пов'язане з відновленням транспортної зв'язності території, гнучкості (адаптивності) транспортної мережі, дотриманням екологічних обмежень, реінтеграцією українських доріг до міжнародної транспортної системи [2].

У широкому розумінні поняття «зв'язок» включає не лише пасажирські та вантажні перевезення транспортними засобами, які забезпечують виробництво та розподіл продукції й надання послуг. Сучасний етап історії людства отримав назву «інформаційне суспільство», визначною особливістю якого стала можливість майже миттєвого вільного обміну інформацією через встановлення електронного зв'язку, а

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РЕГІОНІВ

<i>Гукалова Ірина</i>	Нові імпульси в динаміці соціально-географічних досліджень в Україні	3
<i>Бейдик Олександр, Гладкий Олександр</i>	Видатні теоретики національної суспільної географії	6
<i>Підгрушний Григорій, Підгрушна Олена</i>	Семіотика міського простору та її трансформація в умовах війни	9
<i>Бейдик Олександр</i>	Хоку-регіони як елемент розвитку теорії суспільної географії	10
<i>Влах Мирослава</i>	Модернізація поняттєво-термінної системи «геопросторовий розвиток»	12
<i>Грицевич Володимир</i>	Функціональна взаємозумовленість земельної та рослинницької геосфер у математичній географії	15
<i>Нємець Олексій</i>	Креативна економіка в аспекті суспільно-географічних досліджень	17
<i>Поручинський Володимир</i>	Урбанізація як глобальний соціально-економічний процес	19
<i>Колосов Сергій</i>	Особливості суспільно-географічного дослідження експортного потенціалу України	21
<i>Лимар Олександр</i>	Підходи до оцінки інтегрального потенціалу території	24
<i>Кузишин Андрій, Кварцяний Святослав</i>	Практика «розумного скорочення» як варіант розвитку та зростання добробуту населення сільських територій України	26
<i>Слащук Андрій, Киричук Ольга</i>	Деякі історико-географічні дослідження розвитку рівненських повітів Волинського воєводства в 1919–1939 рр.	29

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНІВ

<i>Гудзеляк Ірина</i>	Географія дипломатичної служби України	32
<i>Дронова Олена, Драгоміров Вадим</i>	Сутність, особливості розвитку та сучасний стан старопромислових регіонів України	33
<i>Ріпа Владислав, Філоненко Ірина</i>	Сепаратизм у країнах Південного Кавказу	36
<i>Горовий Ростислав</i>	Дослідження агломераційних ефектів на півдні Львівської області: перспективи конурбації Підгірське тримістя	39
<i>Бедрій Єлизавета, Ключко Людмила</i>	Етапи урбіциду Вовчанська: хроніка руйнування міського середовища	41
<i>Гусєва Наталія, Ткаченко Леонід</i>	Сільські території Харківської області в умовах війни	43
<i>Погребський Тарас</i>	Суспільно-географічні особливості реалізації greenfield-проектів в Україні	46

Пасько Володимир	Роль індустріальних парків у релокації підприємств України: регіональний вимір	48
Поплавська Інна, Похила Юрій, Мінський Владислав Овчаренко Гліб	Функціональність соціальної сфери областей Подільського регіону	50
	Територіальна ідентичність населення Слобожанщини: важливість її вивчення та розуміння в умовах сьогодення	52
Слащук Андрій, Качаровський Роман, Семенюк Аліна Гавріков Артем	Демографічна ситуація в Рокитнівській ТГ Рівненської області: сучасний стан та перспективи розвитку	53
	Цінова політика реалізації сільськогосподарської продукції як фактор впливу на продовольчу безпеку України	56
Волков Денис, Ключко Людмила Кобилін Павло	Вплив війни на стан молочної галузі Харківської області	58
	Територіальні особливості вирощування соняшнику в Україні	62
Сосницька Ярослава	Зернове господарство Рівненської області	64
Жаронкін Валентин	Від медійного дискурсу до просторового аналізу: методологічні підходи до вивчення міграції українських ромів в ЄС у 2022–2024 роках	66
Буданов Володимир	Особливості суспільно-географічної освіти за кордоном	67
Ключко Людмила	Досвід кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця з реалізації міжнародних програм	70
Потапова Алла, Порва Наталія	Освітній активізм Волинської області	73

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Палеха Юрій	Просторовий розвиток українсько-польського транскордонного регіону у контексті інтеграції України в європейський планувальний простір	75
Борщ Павло, Гнатюк Олексій Сержан Володимир	Концепція м'якого міста та можливості для її застосування в Україні	78
	Суспільно-географічне дослідження резильєнтності міста: формування комплексу індикаторів	80
Безрук Віктор, Костріков Сергій	Інтеграція принципів європейського баухаузу у відновлення сталості урбогеосистеми мегаполісу через відбудову житлової інфраструктури в умовах післявоєнної реконструкції	82
Кравченко Катерина	Структурно-інформаційна модель міської агломерації (на прикладі Харківської агломерації)	85
Кравченко Катерина, Перепелиця Валерій, Родіонов Віктор	Дослідження міських агломерацій: міждисциплінарний підхід	88

Сегіда Катерина, Чехов Сергій	Потенціал застосування інструментів мережевого аналізу для оптимізації просторової структури системи споруд цивільного захисту населення м. Харкова	91
Кравченко Катерина, Шпак Євген, Хабусєв Євген Нікон Ольга, Пугач Сергій Трусій Оксана, Кириченко Богдан Барановський Микола	Роль високошвидкісної залізниці у формуванні та розвитку міських агломерацій Китаю	96
	Особливості терміну «перцепція» та доцільність його використання в регіональних дослідженнях ..	99
	Порівняння планувальних рішень генеральних планів населених пунктів	102
	Податкоспроможність територіальних громад прикордонних регіонів України: кейс Чернігівської області	105
Маковецька Лариса	Бюджетна діяльність як механізм забезпечення та реалізації місцевого соціально-економічного розвитку Боратинської територіальної громади	108
Шабашова Людмила	Відновлення зв'язків як невід'ємного складника добробуту населення	110
Фесюк Василь	Теоретичні засади екологічної безпеки міст	111
Карпюк Зоя	Природоохоронний аспект у довгострокових планах розвитку територіальних громад	114
Банах Уляна	Вплив переривчастості велосипедної інфраструктури на всіх користувачів вулиці (на прикладі магістральної вулиці міського значення просп. Чорновола у Львові)	116

РЕГІОНАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Нестерчук Олександр, Кандиба Юрій	Геополітична стратегія Європейського Союзу в умовах російської воєнної агресії проти України	120
Червонна Анастасія, Гнатюк Олексій Телешман Віктор, Ляпич Марія	Сучасна трансформація фронтірної ідентичності північно-східних регіонів України	122
	Виклики та особливості (після)воєнного відновлення інфраструктури Бучанської міської територіальної громади	123
Доценко Інна, Дронова Олена Криволапов Валерій	Аналіз перешкод активному дитячому дозвіллю у міському просторі	125
	Людський капітал регіонів України: можливості вивчення з позиції суспільної географії	128
Провотар Наталія, Сторожик Дарина	Моделі міграційної поведінки жінок в умовах війни	130
Перевозник Анастасія, Мандрик Ірина Гаєрікова Ірина	Європа в контексті міжнародних міграційних процесів	132
	Прогнози чисельності населення України: порівняльний аналіз	135
Боднарюк Олександр	Зовнішня міграція населення України: оцінка масштабів і наслідків	137

Думнов Олександр	Особливості ринку праці в умовах війни: динаміка у галузі туризму	139
Слащук Андрій, Лівик Мар'яна	Загальна характеристика етногеографічного положення Волинської області у міжвоєнний період (1919–1939 рр.)	140
Решетняк Вячеслав, Маляренко Костянтин Мандрик Ірина	Соціально-економічна нерівність в аспекті суспільно-географічних досліджень	143
Лажнік Володимир	Регіональні особливості зовнішньої торгівлі товарами України	144
Бойко Костянтин, Ключко Людмила	Динаміка та сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами між Україною та Румунією	146
	Просторові аспекти розвитку ветеранського спорту в Україні	150

ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Khilchevskiy Valentyn, Hou Jingyao, Zabokrytska Myroslava Фесюк Василь, Василюк Артем	Hydrographic Conditions and Transformations in the Territory of China	153
Войтків Петро, Іванов Євген, Лунь Ольга Полянський Сергій, Стельмах Валентина, Качаровський Роман, Романюк Дарія	Сучасний стан функціонування та заходи підвищення екологічної безпеки осушувальних систем Луківської територіальної громади	156
Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Водогосподарське землекористування в межах Мурованської територіальної громади Львівської області	157
	Вплив Хрінницького гідровузла на екологію прилеглої території	160
	Антропогенний вплив на руслові процеси	162
	Антропогенні зміни ландшафтів при розорюванні	165
	Літосферні порушення, пов'язані з видобутком корисних копалин	167
	Стан систем централізованого водопостачання населення українських міст	169
	Практичні аспекти визначення вітроенергетичного потенціалу території	171
Семенюк Роман, Потапова Алла	Вплив метеорологічних величин на тепловий комфорт у житлових приміщеннях	175
	Природно-ресурсний потенціал як один із ключових факторів розвитку Берестечківської територіальної громади	177

<i>Ігнатишин Василь, Іжак Тібор, Ігнатишин Адальберт, Молнар Д Стефан, Рац Адальберт Логвинчук Олександр</i>	Вплив геологічних факторів на низькочастотний спектр електромагнітної емісії та екологічний стан сейсмонебезпечного регіону Особливості формування та стан водних об'єктів Сарненщини	180 182
--	---	------------

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ

<i>Смирнов Ігор, Любіцева Ольга, Гринюк Діана Безуглий Віталій, Клименко Ксенія Король Олександр, Круль Галина</i>	Музеї лемківської культури як чинники розвитку українсько-польських туристичних зв'язків Особливості розвитку геотуризму у Польщі та досвід для України	184 189
<i>Москаленко Антон</i>	Природно-рекреаційні ресурси як драйвери розвитку стійкого туризму в Україні: перспективи та виклики	191 195
<i>Гринюк Юрій, Брилінський Сергій, Підховна Світлана Ільїна Ольга</i>	Старовинні парки як вагомий чинник розвитку туризму на Тернопіллі Сапропелеві лікувальні ресурси Північно-Західного регіону України	198 200
<i>Стешенко Леся, Кавара Вікторія Перепелиця Євген, Телебєнєва Євгенія Смик Оксана</i>	Peculiarities of Museum Gamification Зелені зони: поняття, види, функції та значення як складника міського простору	202 203
<i>Семенюк Ольга, Лисюк Тетяна</i>	Інклюзивний туризм: особливості та перспективи розвитку	206
<i>Слащук Андрій, Карпюк Зоя, Качаровський Роман, Семенюк Роман Мельник Надія, Єрко Ірина, Качаровський Роман</i>	Цифрові технології як каталізатор інновацій у туризмі: від маркетингу до управління досвідом клієнтів	208
	Можливості рекреаційного потенціалу історико-культурної спадщини (на прикладі Берестечківської ТГ Волинської області) «Мистецький дворик філармонії» – новітня туристична атракція міста Луцька	212 214

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

<i>Довгань Наталія</i>	Міждисциплінарний підхід до боротьби зі зміною клімату: важливість популяризації знань	217
<i>Ткачук Надія</i>	Підготовка майбутніх учителів географії до викладання інтегрованого курсу «Пізнаємо природу»	219

Потапова Алла	Застосування інноваційних технологій при вивченні економічних освітніх компонентів	221
Потапова Алла, Сокол Святослав Маковецька Лариса, Кутецька Вероніка Поручинська Ірина, Ревуцький Андрій Дацька Софія, Сосницька Ярослава Новосад Оксана, Лехкобит Катерина Поручинська Ірина	Практичний аспект впровадження інформаційних технологій на уроках географії	224
Маковецька Лариса	Особливості використання інтерактивних симуляцій у шкільній географічній освіті	226
Гаврилко Остап, Сосницька Ярослава Поручинський Володимир, Куцевич Артур Дубич Богдан, Потапова Алла Ткачук Надія, Гарасимяк Лідія	Використання інтерактивних освітніх технологій у сучасній школі	228
Поручинська Ірина, Нікітнюк Катерина	Переваги та недоліки використання інформаційних технологій в освітньому процесі	229
Онуфрійчук Сергій, Мельнійчук Михайло Гіс Діана, Гринюк Олег Поручинська Ірина, Буднік Віра, Корнійчук Ірина Ступницька Марія, Ткачук Надія	Використання інформаційних технологій на уроках фінансової грамотності	231
Сільченко Юлія, Зарубіна Антоніна	Квест як інтерактивна форма навчальної діяльності	233
М'якота Богдан, Сосницька Ярослава Мандрик Ірина, Мілінчук Вікторія Патійчук Віктор, Маковецька Лариса, Ціпошук Софія Оксенчук Андрій, Мандрик Ірина	Педагогічні умови інтерактивного навчання географії у закладах загальної середньої освіти ...	234
	Особливості організації уроків географії в умовах дистанційного навчання	237
	Використання сервісу Google Classroom в умовах дистанційного навчання	238
	Використання ChatGPT на уроках географії	240
	Використання Google Earth як допоміжного засобу для формування компетентнісно орієнтованих завдань у 6 класі на уроках географії	241
	Психологічні особливості сприйняття комп'ютерних технологій та онлайн навчання учнями базової школи	243
	Формування фінансової компетентності в загальноосвітніх закладах	244
	Значимість процесу гейміфікації в процесі навчання географії	247
	Алгоритм проведення уроку географії в умовах дистанційного навчання	250
	Роль проєктної діяльності у формуванні пізнавальної самостійності учнів при вивченні географії	251
	Кейс-метод у формуванні системи знань про механічний рух населення в шкільному курсі географії	252
	особливості впровадження STEM-освіти на уроках географії	256
	Місце та значення екскурсій у шкільному курсі географії України	256
	Класифікація навчальних екскурсій із географії	259
	Екскурсії як один з основних методів краєзнавчого принципу навчання в закладах загальної середньої освіти (на прикладі Дубечненської територіальної громади)	263

Кулик Катерина	Формування пізнавальних інтересів учнів	
Потапова Алла	на уроках географії	264
Пугач Сергій,	Ігрові методи навчання в географії: переваги	
Коркодим Арсеній	та недоліки	266
Голуб Геннадій,	Форми та методи роботи з формування	
Ляховський Дмитро	лідерських якостей на уроках географії	268
Потапова Алла,	Формування екологічної свідомості школярів	
Солоп Вікторія	на уроках географії	270

СУЧАСНІ ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ, КАРТОГРАФІЧНІ, ГЕОДЕЗИЧНІ ТА ФОТОГРАММЕТРИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Серьогін Денис	Перспективи впровадження аналізу видимості у міському середовищі м. Харків	273
-----------------------	---	-----

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р.)
(українською, англійською, польською, китайською мовами)

Друкується в авторській редакції.

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Верстка: *В. Й. Лажнік*
Коректура: *С. О. Пугач*
Обкладинка: *Н. Бринчук*

Підписано до друку 07.11.2024 р. Формат 60x841/16. Папір офс. Гарн. Таймс.
Друк цифровий. Обсяг: 17,75 ум. др. арк., 22,77 обл.-вид. арк.
Наклад 300 пр. Зам. № 164.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.
Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року